

Jack de Slak

Over het boek

Auteur: Frank Geleyn

Illustrator: Claudia Verhelst

Uitgeverij: De Eenhoorn

Over de makers

Frank Geleyn werd geboren in West-Vlaanderen op 17 maart 1960. Op school kreeg hij de lees- en schrijfmicrobe te pakken, eerst als leerling en later als leraar Frans en Latijn. Zijn eerste boek voor kinderen "Monsters van het bloed" verscheen in 2007 en werd meteen genomineerd door de Leesjury.

Bron: www.frankgeleyn.be

Claudia Verhelst werd geboren op 22 maart 1974 in Temse. Claudia is een echte verzamelaar en houdt van oud speelgoed, poppetjes, servies met bloemetjes op... Met papier, foto's en afbeeldingen die haar inspireren, maakt ze plakboeken. Als ze gaat tekenen, duikt ze in de plakboeken om ideetjes op te doen. Claudia Verhelst werkte samen met verschillende auteurs. Er verschenen van haar ook een aantal boeken die ze zowel schreef als illustreerde.

Bronnen: <http://claudiaverhelst.blogspot.com>, <https://www.instagram.com/claudia.verhelst/>

Vooraf

Dit boek sluit helemaal aan bij de leefwereld en fantasie van kinderen van groep 2. De uitgever vermeldt 6+ als leeftijd en AVI-M5 als leesniveau. Dat komt overeen met een leesniveau dat de meeste kinderen halfweg het derde leerjaar behalen. Sommige kinderen van groep 2 zullen dit boek al technisch kunnen lezen. Voor andere kinderen zal dat moeilijker zijn. Voor je aan dit boek begint, denk je als begeleider best even na over je aanpak. Enkele vragen die je je hierbij kan stellen:

- Zullen de kinderen van mijn groep dit boek zelfstandig kunnen lezen?
- Hoe ga ik om met de verschillen in de groep tussen de kinderen die het wel zelf willen/kunnen lezen en de andere kinderen? Lees ik het voor tijdens de bijeenkomst? Kan ik als bibliotheekmedewerker de klasleerkracht motiveren om dit boek in de klas voor te lezen? Kan ik de ouders erbij betrekken?

Korte inhoud

Jack is veel te traag volgens zijn mama. Ze noemt hem dan ook regelmatig een 'slak'. Op een dag verandert hij echt in een huisjesslak. Wanneer zijn mama hem meeneemt naar de dierenarts, adviseert die haar even de tijd te nemen om voor hem te zorgen. Dan beseft zijn mama pas hoe druk ze het voordien steeds had. Ze belt al haar afspraken af en gaat samen met hem leuke dingen doen zodat hij weer zin krijgt om een kind te worden.

1. VOOR HET LEZEN

1.1. Foto's slakken

Leg foto's en prenten van verschillende slakken in het midden van de kring (zie bijlage).

- Welke dieren zijn dit? (slakken)
- Welke verschillen zie je tussen deze slakken? (kleur, vorm, huisje, geen huisje)

Vraag de kinderen om twee groepen te maken: huisjesslakken - naaktslakken

- Waarvoor dienen de huisjes van de huisjesslakken? (De slakken kunnen zich er helemaal in terugtrekken, zo beschermen ze zich.)

Bespreek eventueel ook nog even de verschillende kenmerken van slakken. Bijvoorbeeld:

- Ze eten vooral blaadjes.
- Ze zijn vooral 's nachts actief.
- Ze houden van vochtige en donkere plaatsen. Daarom vind je ze vaak in donkere en vochtige plekjes in de tuin.
- Slakken leggen per keer wel ongeveer 500 eitjes die na ongeveer twee weken uitkomen.
- Slakken hebben 'ogen op steeltjes'. Dat zijn voelsprietten die ze kunnen intrekken.
- Als slakken zich voortbewegen, laten ze een slijmspoor achter.

"Zo traag als een slak" is een uitdrukking die de kinderen moeten kennen om het verhaal te begrijpen.

- Wat bedoelen mensen als ze zeggen "Nora is zo traag als een slak"? (Nora is heel traag)

Je kan als uitbreiding ook boeken van slakken tentoonstellen zodat de kinderen hier daarna nog in kunnen snuisteren.

1.2. Omslag

Laat de voorkant van het boek aan de kinderen zien.

- Wat zien jullie op de voorkant? (een felgekleurde slak met een jongetje op de rug)
- Welke soort slak is het? (huisjesslak)

Bekijk met de kinderen de illustraties ook wat gedetailleerder. Eventueel kan je wat vragen stellen om de kinderen gericht te laten kijken.

- Welke kleuren heeft de slak?
- Wat zie je op de rug van de slak?
- Zie je gelijkenissen tussen de slak en het jongetje?
  - Het lijfje van de slak en de jas van het jongetje hebben dezelfde kleuren.
  - De jas van het jongetje heeft ook voelsprietten op de kap.
  - Het jongetje heeft een rugzak op zijn rug. Die lijkt wel een beetje op het huisje van een slak
  - ...
- Welke kleuren zie je vaak terugkomen op het omslag? (rood, blauw, geel)

2. TIJDENS HET LEZEN

Je kan tijdens het lezen stilstaan bij het verhaal aan de hand van een aantal vragen. Deze vragen kunnen betrekking hebben op de taal, de illustraties, de inhoud... Je kan deze vragen ook na het lezen stellen als de kinderen het boek thuis hebben gelezen of als je het boek liever in één keer voorleest. We geven hier enkele voorbeelden:

p.8: "Mams stem zit vol ongeduld."

- Wat wil de schrijver hiermee zeggen? (Je hoort aan mams stem dat ze heel ongeduldig is.)
- Laat eens horen dat je ongeduldig bent. Spreek bijvoorbeeld "Ik moet naar het toilet!" 'neutraal' uit en daarna

‘vol ongeduld’. Andere mogelijke zinnen: “Doe je schoenen aan”, “Het licht springt bijna op rood”, “Het is bijna half 9” of “Geef de paraplu aan”.

Kleine drama-oefening met de zin “Doe de deur open”.

- Laat de juryleden deze zin in verschillende situaties/emoties uitspreken.
  - Verdrietig omdat je je huis niet binnengeraakt omdat je je hebt buitengesloten.
  - Boos als je samen met je zus een kamer deelt en zij heeft je buitengesloten omdat jullie ruzie hebben.
  - Bang als je de toiletdeur in een restaurant niet meer open krijgt.
  - Vol ongeduld als je een speeltuin binnen wil en de deur is nog gesloten.
- Kunnen/willen de juryleden zelf nog een situatie/emotie bedenken? Hoe zou de zin dan klinken?

p.9: “Heeft mam ogen op haar rug?”

- Wat wil de schrijver hiermee zeggen? (Het lijkt alsof mam kan zien wat er achter haar rug gebeurt.)
- Heb jij ook wel eens het idee dat jouw mama of papa of meester of juf ogen op de rug heeft? Wanneer heb je dat gevoel al eens gehad? Laat de kinderen hier even over vertellen.
- Laat de kinderen de illustratie zien. Hoe heeft de tekenaar dit in haar tekening getoond? (een gezicht met open ogen op de handtas van mama)

p.21: “En kijk uit met keukenzout: daar heeft elke slak een broertje aan dood!”

- Wat betekent “Ik heb er een broertje aan dood”? (Ik heb er een hekel aan, ik vind dit helemaal niet leuk.) Geef als begeleider een voorbeeldzin en vraag de kinderen vervolgens waar zij een hekel aan hebben. Bijvoorbeeld: “Ik heb een broertje dood aan muizen.” Laat de juryleden zelf een zin maken met “Ik heb een broertje dood aan ...”
- Waarom moet je uitkijken met keukenzout? (Als je zout op een slak strooit, droogt een slak uit en sterft ze. Dat is een heel wrede manier om slakken te doden en het is niet toegelaten om dat te doen. Het zout kan ook schade toebrengen aan andere dieren en aan planten in je tuin.)

p.22:

- Waarom wil mam een vogelschrik in de tuin? (Om de vogels weg te jagen. Vogels eten graag slakken en mam wil niet dat Jack wordt opgegeten.)

p.28: “Daar kikkert hij vast van op.”

- Wat wil dit zeggen? (Daar ga je je beter van voelen.)

p.32: “En je huisje heeft de streepjes van je lievelingstrui.”

- Wat wil mam hiermee zeggen? Laat de kinderen de trui van Jack en het huisje van Jack vergelijken (allebei geel met een rood streepje, allebei voelsprietten op het hoofd)

3. NA HET LEZEN

3.1. Verhaal

p.26: “Soms vergelijken ouders hun kinderen met een dier. Ze zeggen het zo vaak dat hun kinderen het geloven. En dan gebeurt het. Ze veranderen.”

- Waarom heeft mama Jack vergeleken met een slak? Wat is er toen gebeurd?
- Ben jij zelf al eens vergeleken met een dier? Laat de kinderen vertellen. Bijvoorbeeld: een vader kan zijn zoon een kleine aap noemen omdat die graag overal opklimt.
- Bedenk een dier bij de volgende namen. Bijvoorbeeld: Bert het (hert), Yassin de (spin), Mo de (vlo), Jaap de (aap), Abdil/Emil de (krokodil), Raf de (giraf), Noa de (boa), Maurice/Mattis de (hagedis/vis), Jos de (vos)...
- Zou jij het fijn vinden als ze rijmen op je naam en je op die manier vergelijken met een dier? Waarom wel of niet?

- Kan het echt dat kinderen in een dier veranderen als ouders dat vaak zeggen? (nee)
- Wat uit dit verhaal kan ook in het echt gebeuren? (een jongen die traag is, een mama die haar geduld verliest)
- Wat kan niet in het echt gebeuren en hebben de auteur en de illustrator verzonnen? (ogen op de handtas, een jongen die in een slak verandert en weer gewoon in een jongen)
- Wat vind je van het einde? Laat de kinderen hun mening geven en eventueel hun eigen suggesties voor een ander einde.

3.2. Omslag

- Wat valt je nu op aan het omslag? Laat de kinderen vrij vertellen.
Eventueel kan je op sommige dingen dieper ingaan. Mogelijke antwoorden:
  - Op het omslag staan zowel de jongen als de slak. In het boek is de jongen de slak, dus de tekening op het omslag klopt niet helemaal met de rest van het boek.
  - De kleuren die op het omslag voorkomen, zijn ook in het boek terug te vinden.
  - De titel staat in het rood, de namen van de schrijver en tekenaar in het blauw. Ook in het boek komt belangrijke tekst in hetzelfde rood of blauw voor.
  - ...

3.3. Illustraties

- Wat vond je van de illustraties? Laat de kinderen vrijuit hun mening geven. Vind je dat de prenten van het boek bij elkaar passen? Waarom wel of niet?
- Vind je dat de prenten van het boek bij het verhaal passen? Waarom wel of niet?
- Kan je de gevoelens van Jack en zijn mama, eventueel de dokter of de slak afleiden uit de prenten?
Laat de kinderen een prent zoeken waarin de gevoelens goed zichtbaar zijn in de mimiek en de houding. Laat hen deze situatie met houding en mimiek uitbeelden. Bijvoorbeeld p.16-17: de juryleden staan per drie, iemand is dokter, iemand is mama en de slak zit er tussenin.
- Bekijk met de juryleden p.24-25: Hoe denk je dat Claudia Verhelst deze illustratie maakt? Welke materialen heeft ze gebruikt? (Claudia Verhelst maakt een achtergrond in verf of met kleurpotloden. Op deze achtergrond gaat ze aan de slag. Ze maakt vaak een collage met stukjes papier. Uit gekleurd papier knipt ze vormen die ze tot een geheel maakt. Het huisje van de slak bestaat uit allemaal stukjes papier. Of ze tekent een vorm in papier, zoals de slak, knipt die uit en plakt die op de gekleurde achtergrond.)

3.4. Evaluatie

- Lees met de juryleden het stukje gele tekst op de achterkant van het boek. Vind jij dat dit tekstje bij het boek hoort? Waarom wel of waarom niet? Hoe zou jij het boek eventueel omschrijven?
- Jij werkt in een bibliotheek. Er komt een man naar je toe die jou vertelt dat hij leraar is in het eerste en tweede leerjaar en op zoek is naar een boek dat de kinderen zelf kunnen lezen. Waarom zou jij dit boek aanraden of waarom niet? Wat zou jij tegen de leraar zeggen? Laat de kinderen dit in duo bedenken. Benadruk dat beide leden van het duo er niet hetzelfde over hoeven te denken.

3.5. Creatieve verwerking: beeld

We geven verschillende mogelijkheden zodat je als begeleider kan kiezen wat jij het leukst vindt, wat haalbaar lijkt voor jouw groep binnen de beschikbare tijd... Je kan ook mogelijkheden combineren.

MATERIAAL

-
- stevig wit papier
-
- stiften/kleurpotloden/eventueel verf & borstels
-
- kleine restjes gekleurd papier. Dat kan ook papier zijn met motiefjes zoals cadeaupapier, behangpapier...
-
- lijm
-
- schaar
-
- prenten van dieren, boeken met dierenfoto's
-
- voorbeeld (zie bijlage)
-

- Toon de kinderen opnieuw pagina 24-25. Bij de bespreking van het boek kwamen dieren en hun naam aan bod zoals Noa de boa, Bert het hert,... De kinderen kunnen een collage maken van Jack de slak, maar ze kunnen ook hun eigen creativiteit gebruiken en een ander dier gebruiken. De werkwijze blijft hetzelfde. Zorg voor boeken of foto's met dieren zodat de kinderen geïnspireerd worden om andere dieren te kiezen.
- Laat de kinderen een achtergrond schilderen. Terwijl de achtergrond droogt, tekenen de kinderen hun dier en knippen het uit. Bespreek met de kinderen op welke manier ze gebruik gaan maken van de stukken papier. Bijvoorbeeld: Hoe zal de nek van Raf de giraf eruitzien en de huid van Noa de boa? Misschien bestaat de huid van Abdil de krokodil wel uit groen behangpapier met een motiefje? De kinderen kunnen er ook met stift of kleurtjes nog wat bijtekenen.

3.6. Creatieve verwerking: drama

De juryleden staan allemaal recht. Jij vertelt het verhaal in je eigen woorden aan de juryleden. Op een afgesproken teken of woord of geluidssignaal nemen de juryleden de pose aan die net in je verhaal voorkwam. Bijvoorbeeld:

- Jack smult, mmmm. (Kinderen beelden een smullende Jack uit.)
- Op de tafel staat een doos met een aapje op. Het aapje likt aan zijn lip. Jack doet het na. (Kinderen likken aan hun lip.)
- Mam komt de keuken in. (Kinderen beelden mam uit die de keuken in komt.)
- "Wat ben je weer traag vandaag." (Kinderen beelden het ongeduld uit.)
- Ze rent rond van de tafel naar de kast. (Kinderen beelden uit.)
- Mam werpt een blik op de klok. (Kinderen beelden uit.)
- "Maar mam, ik ben nog niet klaar. Toe, nog een paar hapjes...", smeekt Jack. (Kinderen kijken smekend.)
- ...

Als je deze oefening een keer met de kinderen hebt gedaan, kan je de kinderen ook het verhaal laten vertellen. Je kan één kind (een deel van) het verhaal laten vertellen en de groep laten uitbeelden. Een ander kind gaat eventueel verder. Of je kan de kinderen in duo laten werken. Eén kind vertelt, het andere beeldt uit en daarna draai je de rollen om.

4. VERDER LEZEN

- De beste mama's en papa's / Reina Ollivier, Karel Claes, Steffie Padmos (ill.) (Clavis, 2020)
- Heel, heel, heel vies boek / Edward van de Vendel (Querido, 2017)
- Het grote, kleine monster / Pim Lammers (De Eenhoorn, 2019)
- Dappere Max / Ed Vere (Querido, 2017)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

Bijlages

Bijlages

Bijlages

Bijlages

